

však i případný vyšší zisk a zda až do doby prodeje, pokud se týče do doby úplného zaplacení zboží mělo býti podle úmyslu stran zachováno vlastnictví ku zboží pro jeho dodavatele. Pokud nebude sporný děj v naznačených směrech náležitě vysvětlen (§§ 178, 179, 182 c. ř. s.) a okolnosti pro spor rozhodné nebudou zjištěny, nelze ani správně posouditi otázku v této rozepři rozhodnou, zda v době výkonu exekučního zájmu byl vlastníkem zabavených věcí prodátel zboží, či Josef F. Jest přisvědčiti mínění odvolacího soudu, že pro posuzování oprávněnosti vylučovací žaloby jest nerozhodno, že byla teprve podána bezprostředně před dražbou, i jeho výkladu o vlivu procesního soudce na vysvětlení sporného děje a podrobnější označení žalobního žádání. V použití práv podle §u 182 c. ř. s. mylně spatřuje nynější rekurs nepřipustný zásah do disposičních práv stran.

Čís. 6088.

Příročí podle nařízení ze dne 24. února 1920, čís. 111 sb. z. a n. nevztahuje se na promlčení úroků.

(Rozh. ze dne 2. června 1926, R I 446/26.)

Žalující belgická firma dodala žalované tuzemské firmě zboží podle účtů ze dne 8. dubna 1914 za 10.653·75 belg. franků, ze dne 23. června 1914 za 8.857·05 belg. franků, ze dne 29. července 1914 za 8.925·70 belg. franků. Účty zněly výhradně na zaplacení v belgických francích a byly splatny 30 dnů po vystavení. Ježto žalovaná zaplatila žalobkyni kupní ceny teprve dne 1. května 1925, domáhala se na ní žalobkyně žalobou, o niž tu jde, — kromě dalšího plnění, jež tu nepřichází v úvahu — zaplacení 5% úroků z 10.653·75 belg. franků ode dne 1. července 1917 do dne 1. května 1925, 8.857·05 belg. franků ode dne 23. července 1917 do dne 1. května 1925 a z 8.925·70 belg. franků ode dne 29. srpna 1917 do dne 1. května 1925. Procesní soud první stolice žalobě ohledně požadovaných úroků vyhověl a uvedl v tomto směru v důvodech: Žalovaná firma brání se proti zažalovaným úrokům námitkou promlčení starších než tříletých úroků. Soud zjišťuje však, že třeba by žalovaná první účet na 10.653·75 belg. franků, splatný dne 1. července 1914 před vypuknutím světové války včas byla mohla zaplatiti, další účty, vzhledem na vypuknutí války, do Belgie platiti nebylo možno. Ve smyslu cís. nař. ze dne 16. října 1914, čís. 289 ř. zák. a nařízení veškerého ministerstva ze dne 22. října 1914, čís. 290 ř. zák. nebyl sice vydán zákaz konati platy do Belgie jako do Francie, Velké Britanie, Italie atd., ale nicméně byla na základě zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák., vydána celá řada nařízení, platby do ciziny omezujících a stěžujících, takže jest odůvodněno poměry, když žalovaná firma po vypuknutí války do Belgie neplatila, třeba by tato země byla německým vojskem okupována, neboť při střídavém štěstí válečném mohlo dojíti k vyklizení Belgie a placení pohledávky mohlo býti pro žalovanou firmu spojeno se škodou. Mimo to byla od vypuknutí války,

zejména ve prospěch dlužníků a peněžních ústavů, vydána celá řada nařízení o příročí, počínaje cís. nař. ze dne 31. července 1914, čís. 193 ř. zák. a ze dne 27. září 1914, čís. 261 ř. zák. a násl., podle nichž bylo vyloučeno dobu příročí do lhůty promlčecí započítávati, kteráž nařízení po vzniku československého státu byla obnovována a upravována celou řadou nařízení vlády republiky Československé, zejména nařízením ze dne 24. února 1920, čís. 111 sb. z. a n., ze dne 18. února 1921, čís. 65 sb. z. a n., ze dne 10. března 1922, čís. 97 sb. z. a n., ze dne 15. února 1923 čís. 36 sb. z. a n., ze dne 8. února 1924 čís. 31 sb. z. a n. a zákonem ze dne 26. března 1925, čís. 47 sb. z. a n., ve smyslu jichž promlčení úroků nastati nemohlo a proto bylo žalobnímu návrhu, pokud se týče 5% úroků do dne zaplacení pohledávky po srážce zaplacení 5% úroků za 3 roky vyhověno. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Jde jen o otázku, zda úroky (až na tříleté) jsou promlčeny, čili nic. Není o tom sporu, že úroky musí býti počítány ode dne splatnosti jednotlivých účtů, která nastávala po 30 dnech. Aby žalující strana úroky zvláště žádala, třeba nebylo již vzhledem k tomu, že čl. 289 obch. zák. stanoví, že obchodníci jsou mezi sebou oprávněni při oboustranných obchodech také bez úmluvy (která zde ale byla) a bez upomenutí z každé pohledávky ode dne splatnosti její úroky žádati (srovn. též čl. 288 cit. zák. ve spojení s §em 1334 obč. zák.). Zde dlužno míti na paměti, že již dle původního znění §u 1480 obč. zák. pohledávky ze zadrželých úroků promlčely se ve třech letech a že tudíž nelze se tu dovolávati předpisů, které počátek promlčecí lhůty ohledně některých pohledávek odsunuly, zejména vl. nař. čís. 111/1920 sb. z. a n., protože to týkati se může, hledíc ku znění cit. předpisu, pouze oněch pohledávek v §u 1480 prvá věta a §u 1486 obč. zák. uvedených, pro které lhůta promlčecí teprve třetí novelou k obč. zák. byla zkrácena (srov. též vl. nař. čís. 31/1924 a zákon čís. 47/1925 sb. z. a nař.). Z ustanovení §u 199 druhá věta cit. třetí dílčí novely, pak ze zprávy justiční komise o návrhu zákona, týkajícího se změny a doplnění některých ustanovení obč. zák., příl. ke stenografickému protokolu panské sněmovny XXI. sezení 1912 ad § 261, 262 vychází, že tříletá lhůta promlčecí ohledně úroků žádaných dávno již v projednávaném případě uplynula, an odklad počátku tříletých lhůt promlčecích novelou zmíněnou zavedených projednávaného případu se nedotýká. První soud dovozuje dále nesprávně nemožnost promlčení úroků tím, že za války vydána celá řada nařízení platby do ciziny obmezujících a stěžujících, pak že tu byla nařízení o příročí, podle kterých bylo vyloučeno dobu příročí do lhůt promlčecích započítávati. Avšak ustanovení o příročích byla pak postupně odbourávána, s ukončením války nastaly poměry normální a vládní nařízení čís. 14/1919 sb. zák. a nař. zrušilo veškerá nařízení bývalých vlád rakousko-uherských o odvetných opatřeních v oboru právním i hospodářském, vydaná k provedení cís. nař. čís. 289/1914 ř. zák., jakož i veškerá býv. odvetná opatření učiněná na základě těchto nebo jiných předpisů, jako záповědi platů atd., pokud nařízení tato směřují proti státům s republikou čsl. spojeným nebo při-

druženým nebo jich příslušníkům a nabylo nařízení toto účinnosti dnem 10. ledna 1920.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalobkyně.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc správně po právní stránce. Dovolací soud souhlasí s jeho názorem odvozeným z doslovu vládního nařízení č. 111 sb. z. a n. na rok 1920. Nařízení to bylo pokračováním opatření z doby válečné učiněných na ochranu smluvních stran postižených otřesením hospodářských poměrů, jichž řada byla zahájena vládním nařízením č. 193 ř. zák. na rok 1914. Vzhledem ke změněnému stavu zákonnému, t. j. ke třetí dílčí novele k obč. zák. nebylo třeba vyloučiti příročí výslovně u úroků z pohledávek, nýbrž postačil poukaz na pohledávky, pro něž byla promlčecí lhůta zkrácena třetí dílčí novelou, čímž byly úroky vyňaty z příročí. Výklad tento vyhovuje lépe doslovu nařízení toho než opačný výklad rekurentčin, jenž chce jediné z citace §u 192 třetí dílčí novely dovoditi prodloužení promlčecí lhůty i ohledně úroků.

Čís. 6089.

Manželka nemůže se domáhati placení výživného na manželi, jenž ji opustil proto, že spáchala zločin krádeže, stal-li se trestný čin za takových okolností, že manžel měl důvod, by si pro odsouzení znechutil další život s manželkou. Lhostejno, že odsouzení bylo podmíněné, a nelze manžela nutiti, by se vrátil do společné domácnosti, osvědčila-li se manželka ve zkušební době.

(Rozh. ze dne 2. června 1926, Rv I 22/26.)

Žalobě odděleně žijící manželky na manžela o placení výživného procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Názor odvolacího soudu, že odsouzení žalobkyně pro zločin krádeže sluší v projednávaném případě pokládati za dostatečný důvod k tomu, by žalovaný jako manžel žalobkyně opustil společnou domácnost, shledává dovolací soud správným, neboť zločin krádeže, pro který žalobkyně byla odsouzena, nebyl dle obsahu rozsudku trestního soudu toho rázu, by bylo lze říci, že její manžel neměl důvodu, by si pro toto odsouzení znechutil spolužití se žalobkyní, poněvadž šlo o společnost zlodějek, jejímž jedním členem byla žalobkyně. Nelze proto přisvědčiti vývodům dovolání, že pro toto jediné odsouzení žalobkyně žalovaný neměl důvodu žalobkyni opustiti. Když však žalovaný měl právo žalobkyni opustiti, pozbyla nároku, by na něm jako na svém manželi požadovala slušnou